

Rdeča lastovka *Hirundo daurica* ujeta v Sečovljah Red-rumped Swallow *Hirundo daurica* trapped at Sečovlje

FRANC BRAČKO

V času mojega letnega dopusta v Umagu sem nekajkrat odšel loviti ptiče v trstišče ob reki Dragonji v Sečovljah. Dnevi so bili pasje vroči, na stotine selečih kmečkih lastovk *Hirundo rustica* je preletavalo zapuščene soline in počivalo v prijetni senci drevja ob reki.

Tako je bilo tudi 10. 8. 1988 kasno popoldne in kmalu po razpetju mrež so se lastovke pričele loviti. Že v prvem naletu se je s kmečkimi ujela rdeča lastovka, čeprav je prej v zraku nisem opazil. Ujeti primerek sem določil za mladosten, saj je bilo perje popolnoma sveže in brez sledov obrabljenosti, terciarna peresa pa belo (svetlo) obrobljena, čeprav je obrobljenost terciarnih peres nezanesljiv starostni parameter pri tej vrsti. Razlikovanje med spoloma mi ni poznano.

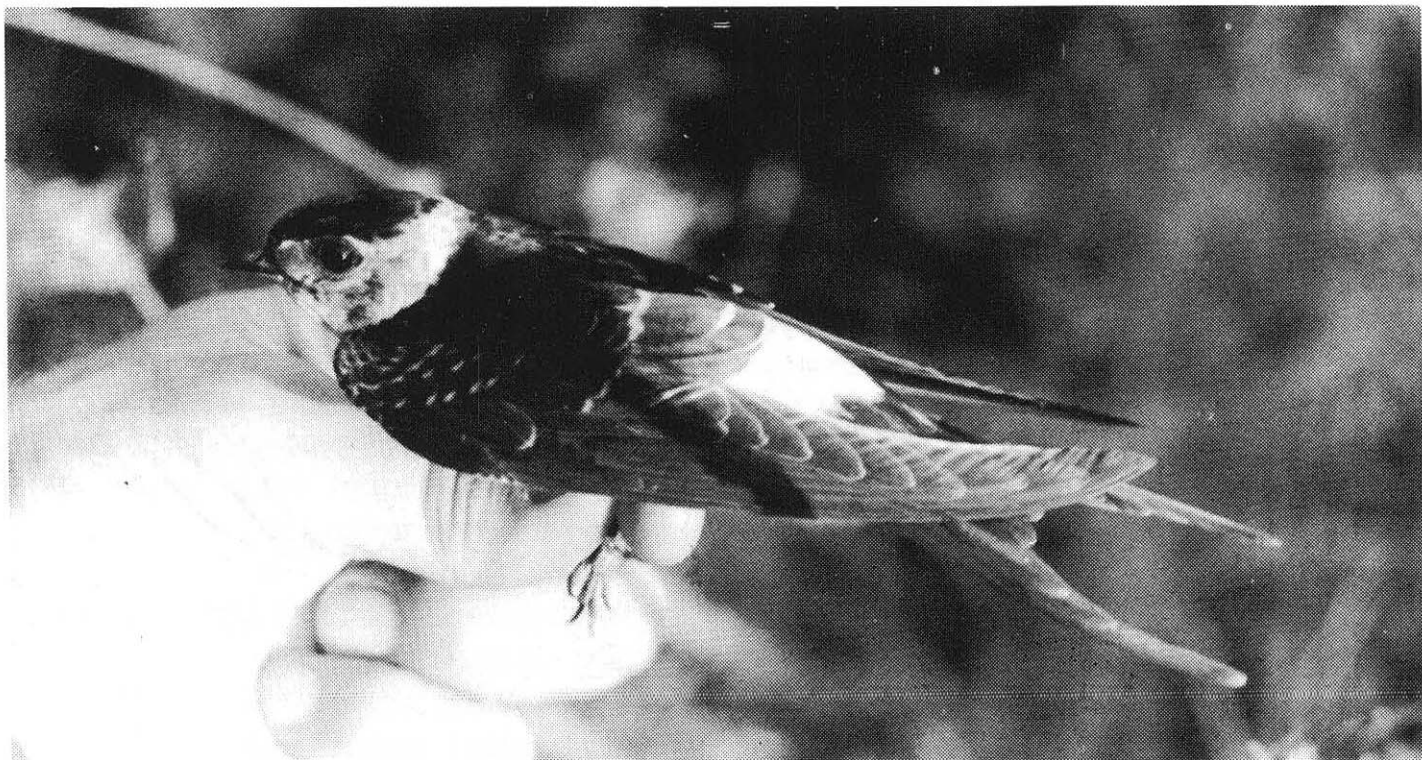
Dolžina izmerjene peruti znaša 123 mm,

kar se pokriva z dolžino peruti kmečke lastovke, dolžina zunanega repnega peresa pa znaša 87 mm. Svensson (1984) navaja dolžino peruti od 111–124 mm, od 77 do 101 mm pa dolžino repa (n 25).

Poglejmo si nekaj morfoloških značilnosti ujetega primerka v primerjavi s kmečko lastovko, saj sem imel priložnost obe vrsti primerjati v roki. Zamenjava med vrstama pa je skoraj nemogoča.

– Po velikosti je za spoznanje večja od kmečke, kar se je še posebno dobro videlo v letu, ko sem obročkano lastovko izpustil in se je znova pomešala med kmečke.

– Zgoraj je kovinsko modra in rjavkasta, krovno perje peruti ima drobne bele pike (vrh peresa), spodaj umazano rjasto rdeča, še svetlejši je komat okoli vratu in trtica, ki proti repu prehaja v belo z rahlim rožnatim nadihom.

Rdeča lastovka, Sečovlje 10. 8. 1988 (F. Bračko) *Hirundo daurica* Red-rumped Swallow

– Oči so velike, posebno v primerjavi s kmečko lastovko. Tudi okrog oči je rjasto obarvana.

– Terciarna peresa so belo (svetlo) obrobljena, kot na primer pri mladostni mestni lastovki in breguljki.

– Noge so črne in kratke, rep je globoko škarjast.

– Zamahi peruti so v letu videti nekako počasnejši in močnejši.

V ornitološki literaturi sem zasledil, da je bila rdeča lastovka v družbi kmečkih in mestnih lastovk opažena na preletu tudi v ornitološkem rezervatu Crna mlaka pri Jastrebarskem (Gjetvaj et al. 1983), iz česar lahko sklepamo, da se na selitvi pogosto zadržuje v jati z ostalimi vrstami lastovk.

Po Matvejevu et al. (1973) rdeča lastovka v Sloveniji ne gnezdí. Ujeti primerek v Sečovljah pa predstavlja prvi znani podatek o pojavljanju te vrste v Sloveniji.

Literatura

GJETVAJ B., D. KIRINČIĆ (1983): Kratke bilješke, *Larus* 33–35/205, Zagreb.

MATVEJEV S. D., V. VASIĆ (1973): *Catalogus faunae Jugoslaviae. Aves IV/3*, SAZU, Ljubljana.

SVENSSON L. (1984): *Identification Guide to European Passerines*. Naturhistoriska Riksmuseet Stockholm.

Summary

During swallow trapping in reeds at the Sečovlje salines a specimen of Red-rumped Swallow was caught on August 10th, 1988, representing the first data about the occurrence of this species in Slovenia. It seems likely that the appearance of this swallow species is connected with breeding of this bird in the Italian province of Friuli, although the caught specimen cannot be attributed to the nest, described in the contribution written by D. Ota.

Franz Bračko, Gregorčičeva 27, 62000 Maribor

Gnezditev rdeče lastovke *Hirundo daurica* v dolini Glinščice pri Trstu Breeding of Red-rumped Swallow *Hirundo daurica* in the Glinščica Valley near Trieste

DAMJANA OTA

Rdečo lastovko štejemo med indoafriške vrste. Razširjena je v južnem in vzhodnem Palearktiku, Indiji, Sri Lanki in vzhodni Afriki. V Evropi so posamezne osebké opazovali po vsej celini, gnezdí pa le v Sredozemlju, in sicer v Španiji, Maroku, Turčiji in Grčiji (Cramp and Simmons, 1988). V zadnjih 20 letih pa je rdeča lastovka precej razširila svoj gnezditveni areal. Razširila se je v Jugoslaviji, Bolgariji in Romuniji (Obratil, 1982). V južni Franciji je prvič gnezdila leta 1963. V južni Italiji so prvič našli gnezda na Garganu leta 1963, pozneje pa še na otoku Elba. V severni Italiji je gnezdila v Piemontu in v deželi Emilia-Romagna (Genero, 1983).

V Furlaniji-Juljski krajini so prvič našli gnezdo pri Vidmu leta 1982, kjer so v mesecu oktobru opazovali par rdečih lastovk, ki so hranile mladiče. Ptice so pozneje izginile in ni znano, če je bilo leglo zapuščeno zaradi ohladitve ali če so mladiči srečno vzleteli (Genero, 1983). Za Slovenijo ni podatkov na razpolago ne o opazovanju posameznih osebkov ne o gnezditvi (Matvejev, 1976).

V dolini Glinščice so bile prve rdeče lastovke opažene spomladi 1987, a je videti, da niso gnezdile (Benussi, ustno). V letu 1988 pa so bile opažene v mesecu maju (Benussi, ustno), gnezdile pa so mesec pozneje.